

Slagkrachtig samenwerken aan de energietransitie

Terugkoppeling bijeenkomst 2

Hoe kunnen de regionale stuurgroepen Brabantse volksvertegenwoordigers helpen bij het invullen van hun rol in de energietransitie? Deze vraag stond centraal tijdens de tweede bijeenkomst van de reeks Slagkrachtig Samenwerken aan de Energietransitie in de Regio. Er is een grote behoefte aan objectieve informatie, zo bleek tijdens de denksessie.

Onder leiding van de Argumentenfabriek dachten de deelnemers na over de volgende drie vragen:

- ? Wat zijn belangrijke vragen die Brabantse volksvertegenwoordigers kunnen stellen bij de energietransitie?
- ? Bij welke vragen hebben zij behoefte aan hulp vanuit de stuurgroep(en)?
- ? Hoe kunnen de stuurgroepen volksvertegenwoordigers helpen hierbij?

Bestuurlijke transparantie

Raadsleden geven aan dat motivaties achter keuzes die gemaakt worden niet altijd bekend zijn. Een advies aan de stuurgroepen is dan ook om vaker en opener inzicht te geven in hoe besluiten worden genomen. Er heerst nu het gevoel dat de stuurgroepen een 'black-box' zijn.

- Wees transparant over wat er op bestuurlijke tafels afspeelt. Welke besluiten en keuzes worden er gemaakt? Meld regelmatig voortgang naar raadsleden vanuit de stuurgroep.
- Wat is de opgave lokaal en wat is die regionaal?
- Geef raadsleden inzicht in de argumentatie voor bepaalde keuzes en in de wijze waarop belangen zijn afgewogen.
- Geef inzicht in afwegingsruimte voor de Raad en help ze aan alternatieven die in het debat ingebracht kunnen worden.
- Periodiek herijken of het bestuurlijk proces rond de Ressen bijstelling nodig heeft.

“De noodzaak uitleggen voor de energietransitie is te doen. Maar uitleggen waarom de RES dat vind ik moeilijk”.

“Heeft iedereen een goed beeld van wie er in de stuurgroep zit dan? Daar zitten wethouders in. De RES zijn wij zelf.”

Informatiebehoefte

Het gesprek gaat vaak over informatie en de behoefte aan objectiviteit. De weg naar de juiste informatie verloopt moeizaam.

- Maak standaard presentaties en stel die ter beschikking aan raadsleden om inwoners goed te kunnen informeren. Dit helpt raadsleden om de juiste argumentatie voor de noodzaak van deze transitie en de gekozen oplossingen te formuleren.
- Geef inzicht in de belangen die regionale stuurgroepen tijdens het RES-proces zijn tegengekomen. Breng informatie die we nodig hebben in beeld per regio en per gemeenten.
- Organiseer objectieve informatie overdracht voor raadsleden in de avond. Laat de informatieoverdracht door echt (neutrale) ingewijden komen en niet vanuit eigen wethouders.
- Er is behoefte aan feitelijk informatie, kengetallen over bijvoorbeeld windmolens. Wat is de slagschaduw, geluidsbelasting, trilling, etc.?
- Wat is de opgave van de energietransitie als geheel en wat is de bijdrage van de Ressen daarin? Bijvoorbeeld energiebesparing. Nu wordt uitgegaan van 11% (?) in de Ressen. Wat als dat hoger kan?
- Een overzicht van de opgaven. Hoe ver zijn we met de realisatie? Wat zijn de (nog door ons te maken) keuzes? Welke keuzes zijn er nog te maken tussen: wind, zon, besparing, etc.
- Welke keuzes zijn er al gemaakt voor de RES? Welke knoppen en variabelen zijn er nog om aan te draaien? Welke knop is de RES in het totale energieakkoord?

“Het kost heel veel moeite om informatie te krijgen. Uiteindelijk heb ik deze kaart zelf gevonden. Hoe voer ik dan de controlerende taak uit?”

“Wij werden niet goed geïnformeerd maar we hebben een presentatie gehad van iemand uit de stuurgroep gehad die echt veel duidelijk heeft gemaakt. Dan is de informatie niet gefilterd door politieke kleur”.

Inwoners

De raadsleden ervaren een lastige positie als het gaat om het informeren van inwoners. Aangezien zij zelf niet altijd de juiste informatie hebben, hoe leggen ze zaken dan uit aan de inwoners? Daarom kwam de vraag aan de stuurgroepen om communicatie materialen, zodat inwoners geïnformeerd kunnen worden.

- Betrek burgers aan de voorkant en gebruik de denkkraft van de inwoners. Laat dit doen door neutrale begeleiders (extern).
- Wat is de rol van raadsleden in welke fase? Voor de transitievisie warmte zijn er vier rollen voor raadsleden uitgewerkt.
- Help raadsleden bij de manier waarop ze betrokkenen en belanghebbenden kunnen bereiken, Bijvoorbeeld met de standaardpresentatie of door het organiseren van bijeenkomsten e.d.

“We krijgen sceptische vragen van burgers over de capaciteit van het netwerk. Het is natuurlijk niet goed als burgers aan de slag gaan met projecten en je moet straks zeggen dat het net vol is. Als raadslid wil je geen beloftes doen die je niet waar kunt maken.”

Voorbeelden en de praktijk van nu

Er wordt vaak gevraagd: “Hoe is dat in jullie gemeente?” En zinnen beginnen vaak met: ‘Bij ons..’ De aanwezigen hebben de behoefte aan voorbeelden en inspiratie.

- Wat zijn goede voorbeelden van participatiemogelijkheden van burgers/inwoners bij energieprojecten. Hoe kunnen bewoners mee profiteren? Geld, organisatievormen, etc.
- Zijn er voorbeelden uit andere landen over hoe om te gaan met energieopwekking en de lokale gemeenschap. Ervaringen met Buurkracht?
- Wat zijn voorbeelden van meekoppelkansen?
- Casus uit Landerd: we hebben 10 aanvragen liggen voor de aanleg van zonneweiden. Maar we hebben geen beleid, dus hoe gaan we daarmee om?
- Hoe zit het met de verdeling van lasten en lusten? Windmolens brengen geld op, maar hebben ook nadelen. Hoe verdeel je dit op een goede manier?

“Hebben jullie (andere gemeente) al concreet initiatiefnemers en tegenstanders?”

“We willen leren van voorbeelden van anderen. Die mogen ook uit het buitenland komen.”

Uit stemming blijkt dat deze groep betrokken Brabanders de volgende top 5 adviezen het meest waardevol vinden.

Maak voor raadsleden duidelijk welke rol de raad wanneer in het proces heeft.

Laat zien hoe burgerparticipatie bij energieopwekking er technisch, juridisch en organisatorisch uit kan zien.

Wees ook buiten geijkte momenten transparant over gemaakte keuzes en de stand van zaken van de RES.

Informeel raadsleden over wat al bereikt is en wat nog nodig is; in de eigen gemeente én in de regio.

Informeel raadsleden direct en objectief over de RES, niet (alleen) via de verantwoordelijk wethouder.

Extra informatie

Via deze links kun je extra informatie over de rol van raadsleden in de energietransitie raadplegen. De informatie is beschikbaar via de Argumentenfabriek en de nationale website over de Ressen.

[De Argumentenfabriek - Hoe vervul je je rol als raadslid in de regionale energietransitie?](#)

[Regionale Energiestrategie - diverse informatie zoals praatplaten, filmpjes en contactgegevens](#)

[Berenschot - knelpunten en oplossingsrichtingen in de Gemeentewet en Provinciewet](#)

Vervolg

De output van deze bijeenkomst wordt teruggekoppeld aan de overkoepelende Brabantse stuurgroep RES waarin de voorzitters van de regionale stuurgroepen zitting hebben. Verderop in het traject van deze reeks bijeenkomsten gaan wij bij de afzonderlijke regionale stuurgroepen langs.

Word lid van de LinkedIn groep voor deelnemers aan deze reeks leer-en ontwikkelbijeenkomsten. Via deze groep kunnen jullie informatie delen en in contact blijven: <https://www.linkedin.com/groups/13820859/>

*Bijeenkomst 3 | 23 maart 16:00-19:00 | Smeer 'm, Spoorzone Tilburg
Omgaan met verdeelvraagstukken in de regio: ik een beetje meer dan jij?*

Bijeenkomst 4 | Nader te bepalen

Tom de Laat

t.de.laat@oss.nl

Provincie Noord-Brabant

Aad Scheffer

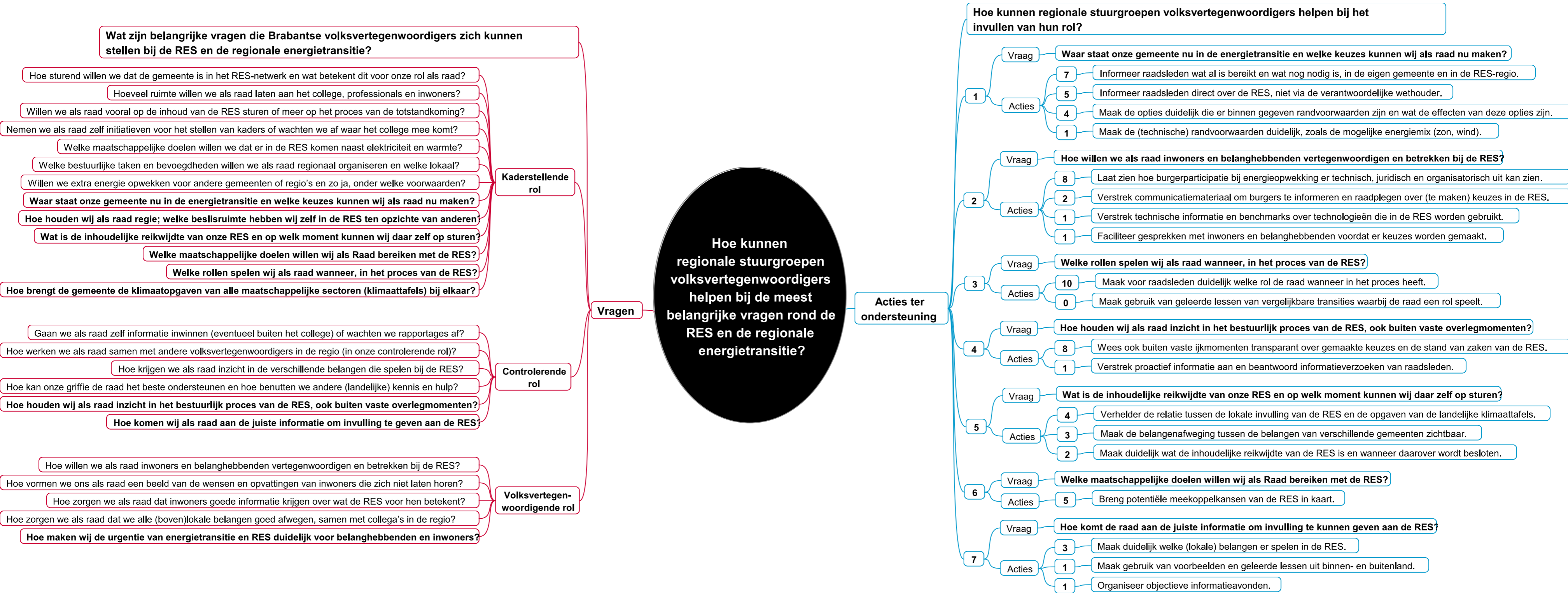
ascheffer@brabant.nl

Sabrina Willems

sa.willems@oss.nl

Regionale Energiestrategie (RES) in Brabant
 Leer- en ontwikkelbijeenkomst 2

Over deze kaart

Deze kaart toont hoe de regionale stuurgroepen in Noord-Brabant volksvertegenwoordigers kunnen helpen bij de voor hen belangrijkste vragen rond de RES en de regionale energietransitie. De kaart is het resultaat van de tweede bijeenkomst van het leer- en ontwikkeltraject over de Regionale Energiestrategie (RES), georganiseerd door provincie Noord-Brabant.

De linkerkant van de kaart toont belangrijke vragen die volksvertegenwoordigers zich bij de energietransitie kunnen stellen. Deze vragen zijn grotendeels afkomstig van de kaart 'Rollen van raadsleden bij een regionale energiestrategie' (De Argumentenfabriek, 2019). De **vetgedrukte** vragen zijn tijdens de bijeenkomst door deelnemers aangevuld. De rechterkant van de kaart toont hoe de regionale stuurgroepen volksvertegenwoordigers kunnen helpen bij de belangrijkste vragen. Deelnemers hebben gestemd welke acties zij het belangrijkste achten. Het cijfer bij de acties toont het aantal stemmen dat de actie heeft gekregen.